

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 27 lutego 2023 r.

DIH-3.707.16.2023.AŁ

DECYZJA DIH-III/20/2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Tomasza Kornackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą TBCARS Tomasz Kornacki w Radomiu, od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 4 stycznia 2023 r. nr PO.383.C.269.2022.KS (nr akt sprawy: DR.8361.158.2022), wymierającej ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. niewidocznienia cen dla 5 asortymentów towarów oferowanych do sprzedaży, w tym dla jednego z nich także braku ceny jednostkowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 11 i 25 września 2022 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Mazowieckim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 11 września 2022 r. (nr upoważnienia: DR 185/2022), przeprowadzili kontrolę w ruchomym punkcie sprzedaży na targowisku w Słomczynie, należącym do przedsiębiorcy [...], zwanego dalej także „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Nie zawiadomiono przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli. Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, zawiadomienia nie stosuje się wobec działalności gospodarczej przedsiębiorców w zakresie obejmującym sprzedaż dokonywaną poza punktem stałej lokalizacji (sprzedaż obwoźna i obnośna na targowiskach).

Kontrolę przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy, a w dniu 11 września 2022 r. także w obecności jego pracownika (sprzedawcy). Przedsiębiorcy, przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczyli za pokwitowaniem

upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość uwidaczniania cen oferowanych towarów, na zgodność z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, tj. rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2015 r. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w przypadku wszystkich oferowanych do sprzedaży 5 asortymentów towarów (poz. 1-5 załącznika nr 3 do protokołu kontroli) nie uwidoczniiono cen, a w przypadku jednego z nich (poz. 5 ww. załącznika) także brakowało ceny jednostkowej. Były to następujące towary:

- 1) Komplet pokrowce samochodowe,
- 2) Pokrowce samochodowe 1+1 (przód),
- 3) Pokrowce samochodowe 1+2,
- 4) Fotelik samochodowy,
- 5) Kosmetyk samochodowy PLAK nabłyszczający 750 ml.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W trakcie kontroli przedsiębiorca usunął stwierdzone nieprawidłowości. Ponadto, pouczone go o konsekwencjach wynikających z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o informowaniu o cenach za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 25 września 2022 r. (nr akt kontroli: DR.8361.158.2022) oraz w załącznikach do tego protokołu. Do protokołu kontroli strona nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

Pismem z dnia 6 grudnia 2022 r. nr PO.383.C.269.2022.KS, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, Mazowiecki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę [...] o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia mu kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy, tj. niewidocznienia cen dla 5 asortymentów towarów oferowanych do sprzedaży, w tym dla jednego z nich także braku ceny jednostkowej. Ponadto w piśmie tym pouczone stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu oraz wezwano ją do przekazania informacji o wielkości jej obrotów i przychodu za rok ubiegły. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 14 grudnia 2022 r.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w piśmie z dnia 19 grudnia 2022 r. zajęła stosowne stanowisko w niniejszej sprawie, a także przekazała żądane informacje dotyczące jej przychodu za rok 2021, wraz ze wskazaniem obrotów w ruchomym punkcie sprzedaży na targowisku w Słomczynie na rzecz osób fizycznych. Strona zwróciła uwagę na okoliczności związane z uzyskaniem tego obrotu, tj. na handel odbywający się w niedzielę, która dla większości osób jest dniem wolnym od pracy, na warunki lokalowe, które nie zmieniły się od dnia powstania giełdy (od około 30 lat), na brak utwardzonych nawierzchni, a także narażenie na warunki atmosferyczne, jakie panują w danym dniu. Wskazała, że

zgodnie z zaleceniami kontrolujących naniosta ceny na cały asortyment towarów oferowanych do sprzedaży, co zostało potwierdzone w toku kontroli. Zaznaczyła, że po pierwszym deszczu większość naklejek z cenami uległa zniszczeniu (zmiękczeniu lub rozmazaniu) i w związku z tym obecnie pracę rozpoczyna godzinę wcześniej, celem uzupełniania naklejek z cenami.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji z dnia 4 stycznia 2022 r. nr PO.383.C.269.2022.KS (nr akt sprawy: DR.8361.158.2022), wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach za niewykonanie obowiązku, o którym mowa art. 4 ust. 1 tej ustawy, tj. niewidocznienie cen dla 5 asortymentów towarów oferowanych do sprzedaży, w tym dla jednego z nich także brak ceny jednostkowej. Decyzja ta została doręczona stronie w dniu 10 stycznia 2023 r.

W dniu 26 stycznia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH, złożone przez przedsiębiorcę [...], pismo z dnia 16 stycznia 2022 r. (nadane w dniu 17 stycznia 2023 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), zawierające odwołanie od ww. decyzji.

W odwołaniu strona wniosła o odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Strona wskazała, że zaprzestała naruszenia prawa, co zostało potwierdzone w toku kontroli w dniu 25 września 2022 r., a waga naruszenia prawa jest znikoma w stosunku do tak wysokiej kary. Zwróciła uwagę, że warunki prowadzenia działalności na giełdzie w Słomczynie zostały przez nią opisane w piśmie z dnia 19 grudnia 2022 r. Odnosząc się do uzasadnienia zaskarżonej decyzji podniosła, że nie zawsze można wygrać za skutkami warunków atmosferycznych, przed którymi nie ma zabezpieczenia, w związku z czym twierdzenie organu pierwszej instancji, iż trudne warunki handlowe nie mają znaczenia jest w jej ocenie co najmniej mało obiektywne i wynika z nieznamomości tych warunków. Strona uważa, że zastosowanie przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach było niezasadne, gdyż ogólna wielkość obrotów i przychodu strony z prowadzonej działalności jest sumą prowadzonych przedsięwzięć pod danym wpisem do prowadzenia działalności i nie powinna ona mieć wpływu na wysokość wymierzonej kary pieniężnej. Z uwagi na bardzo dużą inflację, która spowodowała znaczny spadek sprzedaży na giełdzie, oraz na wielkość obrotów, uznała, że nałożona na nią kara pieniężna niesie za sobą ciężkie skutki natury finansowej dla budżetu prowadzonej przez nią działalności.

Pismem z dnia 6 lutego 2023 r. znak DIH-3.707.16.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 9 lutego 2023 r.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w piśmie z dnia 15 lutego 2023 r. przedstawiła analogiczne argumenty, na które powołała się już w odwołaniu, podważając tym samym wysokość nałożonej na nią kary pieniężnej oraz wnosząc o odstąpienie od nałożenia tej kary i poprzestanie na pouczeniu na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Strona ponownie zwróciła uwagę, że wymierzenie kary pieniężnej na podstawie ogólnej wielkości obrotów i przychodu strony z prowadzonej działalności, która jest sumą prowadzonych

przedsięwzięć pod danym wpisem do prowadzenia działalności, nie jest zasadne i takie kryterium nie powinno mieć wpływu na wysokość wymierzonej jej kary. Dodała, że kara ta przewyższa jednostkową wysokość obrotu uzyskiwaną w danym punkcie sprzedaży.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Od 1 stycznia 2023 r. obowiązuje ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2581). Zgodnie z art. 10 tej ustawy, do postępowań w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 6 ustawy zmienianej w art. 6, tj. ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. przepisy ustawy o informowaniu o cenach oraz przepisy rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

W świetle § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. W myśl § 3 ust. 2 tego rozporządzenia, cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cena jednostkowa, jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;

- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący z wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miała być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w ruchomym punkcie sprzedaży na targowisku w Słomczynie, należącym do przedsiębiorcy [...], inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego WIIH stwierdzili, że w przypadku wszystkich oferowanych do sprzedaży 5 asortymentów towarów nie uwidoczniono cen, a w przypadku jednego z nich także brakowało ceny jednostkowej, co stanowiło naruszenie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji z dnia 4 stycznia 2023 r. nr PO.383.C.269.2022.KS (nr akt sprawy: DR.8361.158.2022), wymierzył karę pieniężną w wysokości 1 000 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Strona wskazała, że zaprzestała naruszenia prawa, co zostało potwierdzone w toku kontroli, a waga naruszenia prawa jest znikoma w stosunku do tak wysokiej kary. Zaznaczyła, że warunki prowadzenia działalności na giełdzie w Słomczynie zostały przez nią opisane w piśmie z dnia 19 grudnia 2022 r. Odnosząc się do uzasadnienia zaskarżonej decyzji podniosła, że nie zawsze można wygrać za skutkami warunków atmosferycznych, przed

którymi nie ma zabezpieczenia, w związku z czym twierdzenie organu pierwszej instancji, iż trudne warunki handlowe nie mają znaczenia jest w jej ocenie co najmniej mało obiektywne i wynika z nieznamości tych warunków. Strona uważa, że zastosowanie przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach było niezasadne, gdyż ogólna wielkość obrotów i przychodu strony z prowadzonej działalności jest sumą prowadzonych przedsięwzięć pod danym wpisem do prowadzenia działalności i nie powinna ona mieć wpływu na wysokość wymierzonej kary pieniężnej. Z uwagi na bardzo dużą inflację, która spowodowała znaczny spadek sprzedaży na giełdzie, oraz na wielkość obrotów, uznała, że nałożona na nią kara pieniężna niesie za sobą ciężkie skutki natury finansowej dla budżetu prowadzonej przez nią działalności. Analogiczne stanowisko w kwestii wysokości nałożonej na nią kary pieniężnej strona zaprezentowała również w piśmie z dnia 15 lutego 2023 r.

Odnosząc się do powyższych argumentów strony, należy wskazać, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w sprawie wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 1 000 zł, w związku z ustaleniami kontroli (nr akt kontroli: DR.8361.158.2022), których strona nie kwestionowała, a które wskazują na niewykonanie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 tej ustawy oraz § 3 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Nałożona na stronę kara pieniężna jest typową karą administracyjną, której zastosowanie jest możliwe w razie zaistnienia stanu niezgodnego z prawem, a odpowiedzialność administracyjna, jaka z tego tytułu powstaje, ma charakter obiektywny i opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania nałożonych prawem obowiązków.

Zaznaczyć należy, że przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie przewidują możliwości badania przez wojewódzkiego inspektora IH istnienia winy (umyślnej lub nieumyślnej), bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego stwierdzono nieprawidłowości. Tym samym, niewykonanie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 tej ustawy, w każdym przypadku będzie skutkowało wydaniem przez wojewódzkiego inspektora IH decyzji administracyjnej, tj. decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej przy uwzględnieniu przesłanek miarkowania tej kary (art. 6 ust. 1 i 3 tej ustawy), albo w przypadku stwierdzenia, że waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa - decyzji o odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestaniu na pouczeniu (art. 189f § 1 pkt 1 Kpa), nie oznacza to jednak, iż stronę uznaje się za nieponoszącą odpowiedzialności za stwierdzone nieprawidłowości. Mając na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej (sankcji administracyjnej), należy zgodzić się ze stanowiskiem organu pierwszej instancji, że bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostają okoliczności, na które strona powołuje się w pismach z dnia 19 grudnia 2022 r. i 15 lutego 2023 r., a także w odwołaniu (tj. trudne warunki prowadzenia handlu, w tym atmosferyczne czy lokalowe), wskutek których doszło do naruszenia prawa, gdyż karę pieniężną wymierza się za samo naruszenie prawa.

Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością. Była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby móc uwidocznić informacje o cenach oraz cenach jednostkowych oferowanych do sprzedaży towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie strona w odniesieniu do wszystkich oferowanych do sprzedaży 5 asortymentów towarów nie uwidoczniała cen, a w przypadku jednego z nich także ceny jednostkowej,

a tym samym nie wykonała powyższego obowiązku, co stanowiło wystarczającą przesłankę do przypisania jej odpowiedzialności z tego tytułu i nałożenia na nią kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Prezes UOKiK zdaje sobie sprawę z różnicy warunków, jakie występują przy sprzedaży poza punktem stałej lokalizacji (sprzedaży obwoźnej i obnośnej na targowiskach) oraz przy innej formie sprzedaży, jednakże odmienne warunki prowadzenia działalności nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla naruszenia prawa, którego celem jest ochrona prawa konsumenta do informacji oraz prowadzić do zwolnienia strony z realizacji ciężących na niej obowiązków, a tym samym nie mogą stanowić podstawy do zwolnienia jej z odpowiedzialności z tytułu naruszenia obowiązujących przepisów prawa.

Warto podkreślić, że ustawodawca nie narzuca stronie konkretnego sposobu informowania o cenach oraz cenach jednostkowych oferowanych do sprzedaży towarów, natomiast przewiduje katalog otwarty, zawierający przykładowe formy przekazywania konsumentom takich informacji. Strona miała zatem możliwość wyboru najwygodniejszego dla siebie sposobu uwidaczniania wymaganych informacji. Ponadto, decydując się na prowadzenie działalności w trudnych warunkach atmosferycznych czy lokalowych, opisanych zarówno w odwołaniu, jak i w piśmie z dnia 19 grudnia 2022 r. (jako odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu przedmiotowego postępowania), strona powinna uwzględnić, iż zobowiązana jest do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa.

Prezes UOKiK wskazuje, że w świetle art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, wojewódzki inspektor IH ma obowiązek nałożyć na niego karę pieniężną, zaś przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej ma obowiązek uwzględnić stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, Mazowiecki WIIH mógł wymierzyć stronie karę pieniężną w granicach przewidzianych ustawowo, tj. w wysokości do 20 000 zł. Po uwzględnieniu przesłanek wymienionych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł, która stanowi 5% górnego wymiaru kary.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, uznając ją za zbyt wysoką i nieadekwatną do wagi naruszenia prawa, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zebranego materiału dowodowego uznał, że dokonana przez organ pierwszej instancji ocena przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, mających wpływ na wymiar tej kary, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiałach dowodowych.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości, polegające na braku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen, dotyczyły wszystkich oferowanych do sprzedaży 5 asortymentów towarów, zaś polegające na braku uwidocznienia cen jednostkowych - jednego z nich (przeznaczonego do sprzedaży według objętości), co naruszało interesy konsumentów w zakresie ich prawa do informacji oraz uniemożliwiało im porównanie cen, przez co utrudniało wybór odpowiedniego dla nich towaru. Odnosząc się do argumentów strony przedstawionych w piśmie z dnia 15 lutego 2022 r., że ustalenia kontroli dotyczą jedynie braku uwidocznienia cen przy 5 asortymentów towarów, zaś nie wskazują one na narażenie Skarbu Państwa na uszczerpki podatkowe w zakresie podatku dochodowego, czy też podatku VAT, należy wskazać, że zakres przedmiotowy kontroli dotyczył sprawdzenia

rzetelności obsługi oraz prawidłowości i rzetelności uwidaczniania cen i tylko w tym zakresie poczyniono ustalenia, na podstawie których stwierdzono nieprawidłowości. Jak słusznie stwierdził organ pierwszej instancji, naruszenie to dotyczyło 100% oferowanych do sprzedaży towarów, a więc interes konsumenta został naruszony w sposób znaczący. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji mógł przypisać stronie wyższy niż znikomy stopień naruszenia obowiązków. Przy ocenie tej przestanki nie pominięto faktu, że strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości jeszcze w trakcie trwania kontroli.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że strona funkcjonuje na rynku od 19 grudnia 2013 r. (według informacji zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) i do tej pory nie stwierdzono wobec niej naruszenia przepisów w zakresie uwidaczniania cen.

Przy ocenie wielkości obrotów i przychodu strony, prawidłowo uwzględniono, że strona przekazała żądane informacje w tym zakresie w postaci oświadczenia o przychodzie za rok 2021 (według pisma z dnia 19 grudnia 2022 r.). Odnosząc się do argumentów strony przedstawionych zarówno w odwołaniu, jak i w piśmie z dnia 15 lutego 2023 r., że na wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej nie powinna mieć wpływu ogólna wielkość obrotów i przychodu strony z prowadzonej działalności, która jest sumą prowadzonych przedsięwzięć pod danym wpisem do prowadzenia działalności, należy zwrócić uwagę, że przepisy art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wprost wskazują, że jedną z trzech przestanek uwzględnianych przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej jest wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy. Przepisy te nie uszczegóławiają powyższej kwestii, w związku z czym należy przyjąć, że odnoszą się one do całości obrotów i przychodu strony za ostatni zamknięty roku obrotowy. [...]

Wbrew przekonaniu strony, przy ocenie tej przestanki organ pierwszej instancji nie ogranicza się jedynie do tej części obrotów, które odnoszą się do sprzedaży na rzecz osób fizycznych (bez obrotów hurtowych na rzecz podmiotów gospodarczych), tylko uwzględnienia obroty strony wynikające z całości prowadzonej działalności gospodarczej, niezależnie od jej zakresu i rodzaju, zgodnie z przestanką wynikającą z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli i przestanki, jakimi kierował się Mazowiecki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, nie dawały podstaw do zmiany wymiaru tej kary. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w opinii Prezesa UOKiK, kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach w przypadku wszystkich oferowanych do sprzedaży 5 asortymentów towarów, a w jednym przypadku także informacji o cenie jednostkowej.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasząca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r., sygn. akt II GSK

684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r. sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie towary opatrzone odpowiednimi informacjami o cenie oraz cenie jednostkowej, jak również powinna być ona możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1 000 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów. Tym samym, takiej kary nie można uznać za zbyt wysoką, jak podniosła strona w odwołaniu.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości, co zostało potwierdzone w toku kontroli. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni informacji o cenach w przypadku wszystkich oferowanych do sprzedaży 5 asortymentów towarów, a w jednym przypadku także informacji o cenie jednostkowej, stąd też wagi naruszenia nie można było uznać za znikomą, co już wyżej wykazano.

Tym samym, przesłanka pierwsza nie została spełniona. Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że nie ma to wpływu na odstąpienie od nałożenia kary administracyjnej na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, gdyż aby można było zastosować te przepisy, muszą zostać spełnione łącznie obie przesłanki, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości przemawia na jej korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, lecz nie jest wystarczające do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Wskazać należy, że istotnym kryterium uwzględnianym przy ustalaniu kary pieniężnej jest zakres naruszenia obowiązków w zakresie uwidaczniania cen, który w niniejszej sprawie był znaczny, co też miało zasadniczy wpływ na wymiar tej kary.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełniałaby cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna.

Brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, tj. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, gdyż nie można na podstawie całokształtu zaistniałych na gruncie niniejszej sprawy okoliczności uznać, że

cele, dla których nałożona została powyższa kara pieniężna, zostały spełnione w momencie usunięcia przez stronę naruszenia prawa.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Tym samym, zawarty w odwołaniu wniosek strony o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzenia kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Ponadto uwzględniając, że w odwołaniu strona zwróciła uwagę, iż nałożona na nią kara pieniężna niesie za sobą ciężkie skutki natury finansowej dla budżetu prowadzonej przez nią działalności, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji finansowej czy materialnej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publicznoprawnej, jaką jest nałożona kara pieniężna. Prezes UOKiK nie ma podstaw do obniżenia czy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, kierując się trudną sytuacją ekonomiczną strony, jeżeli stan faktyczny sprawy wprost uzasadnia jej nałożenie w określonym przez Mazowieckiego WIIH wymiarze.

W kontekście powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, do kar pieniężnych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”.

W myśl art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej, organ administracji publicznej, który nałożył karę pieniężną (tj. Mazowiecki WIIH), na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary pieniężnej lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kary pieniężne stają się zaległością w sytuacji, gdy nie zostaną uiszczone w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r. poz. 329 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

[...]